

Personlige nødsendere er sendt på prøve

Fiskeriets Arbejdsmiljøråd øger fokus på sikkerheden ombord på mindre fartøjer

Ved brug slås en antenne op, så der bliver bedre signal. (Foto: René Dandanell)

Af René Dandanell

Ni fiskere på enmandsbetjente fartøjer skal i de kommende år bære en personlig nødsender, når de er på fiskeri. Nødsenderen, der kaldes en PLB, er så lille, at den kan bæres i en lomme i arbejdstøjet eller i en rem om halsen.

- Og flere leverandører af veste laver lommer til den, siger arbejdsmiljøkonsulent Erik Pedersen, Fiskeriets Arbejdsmiljøråd.

Hvis uheldet er ude og vedkommende falder overbord, kan nødsenderen aktivere, hvorefter der sendes et nødsignal til GMDSS-systemet (Global Maritime

Distress and Safety System), som er det internationale og verdensomspændende system til maritim nød- og sikkerhedskommunikation. Få minutter efter aktiveringen er alarmen hos det danske nødberedskab. Nødsenderne er udstyret med GPS, og derfor vil redningsmandskabet indenfor få meters nøjagtighed kunne lokalisere den fisker, der er faldet overbord.

Det er Fiskeriets Arbejdsmiljøråd, der har fået midler til projektet, hvor tre forskellige modeller af PLB'ere er sendt til afprøvning.

- Meningen er, at vi vil sende spørgeskemaer ud for at få noget feedback fra fiskerne, siger Erik Pedersen.

Spørgsmålene vil blandt andet gå på, om senderen har været til besvær under arbejdet ombord? Om der føles en større tryghed ved at bære den? Det er ikke så meget nødfunktionen, der skal testes, men derimod, om følelsen af tryghed er større, når PLB'en bæres.

- Vi vil gerne pejles ind på, om det har ændret fiskernes holdning til sikkerhed, siger Erik Pedersen.

Kan pejles

Der er udvalgt ni fartøjer, hvor skipperen bærer PLB'en. Fartøjerne er spredt geografisk over hele landet,

og Erik Pedersen fortæller, at der har været en vis interesse for testen.

Nødsenderen fungerer ved, at den skal aktiveres manuelt. Den sender derefter ca. hvert minut et signal med en positionsangivelse. De modeller, som Arbejdsmiljørådet har udvalgt, er alle udstyret med GPS-modulet.

PLB'en sender på to frekvenser. Den ene frekvens er 406 MHz, der er en global frekvens til GMDSS-systemet, og den anden frekvens er på pejlefrekvensen 121,5 MHz, som blandt andet redningshelikopteren og redningsbådene scanner på.

Senderen kan fra redningsbåden opfanges indenfor cirka 3-5 sømils afstand og fra redningshelikopteren helt op til 30 sømils afstand.

Signalet skal som minimum kunne sendes i 24 timer, og det begynder få sekunder efter, at PLB'en er aktiveret.

- Den vigtigste frekvens, der sendes på, er 406 MHz. Ved hjælp af denne frekvens sendes GPS-position, og personen kan identificeres via et MMSI-nummer. Ud fra det kan redningsteamet så beregne, hvor personen vil bevæge sig hen, ud fra målinger af strøm og vind, siger Erik Pedersen.

PLB'en skal kodes med et MMSI-nummer, hvilket

betyder, at man med det samme kan finde frem til navnet på fartøjet og hvem der er tale om, den er i nød.

- Og hvis man ikke har et MMSI-nummer, koster det 750 kroner, siger Erik Pedersen.

Lang batteritid

Arbejdsmiljørådet har vurderet flere forhold, før foresøget blev sat i gang. Et af dem er prisen, som for de produkter, der er i afprøvning, spænder fra 2000 kr. og op til 3000 kr.

- Så det er en billig forsikring. Og det vil være en god gaveide til manden, siger Erik Pedersen.

Batteritiden er et andet område, som er blevet vurderet. Den strækker sig for de tre modeller fra fem til syv år.

- På en af modellerne var det dyrt at anskaffe et nyt batteri, men efter fem eller syv år er senderen måske også klar til udskiftning, siger Erik Pedersen.

To af de tre modeller kan også flyde, mens den tredje model kan udstyres med en lille "redningsvest" i form af et etui fremstillet i neopren, så den også kan flyde.

I forbindelse med projektet har Fiskeriets Arbejdsmiljøråd medvirket til, at der også blevet udarbejdet danske brugsanvisninger til de tre modeller.

Flere tiltag

Udover afprøvningen af de personlige nødsendere vil Fiskeriets Arbejdsmiljøråd henover året fortsat have fokus på sikkerheden på de mindre fartøjer.

Arbejdsmiljørådet vil også senere på året kigge på flydemidler og termisk beskyttelse.

- Det er stadig grundlæggende for sikkerheden, at man kan holde sig selv flydende. Og så skal man kunne holde sig varm. Som regel er det kulden, der slår folk ihjel, siger Flemming N. Christensen, der er direktør i Fiskeriets Arbejdsmiljøråd.

Tre modeller testes

Fiskeriets Arbejdsmiljøråd tester disse tre modeller af personlige nødsendere:

- McMurdo Fastfind Max
- GME MT 410 PLB 406
- Fast Find PLB

FAKTA

Husk APV'en før Arbejdstilsynet kommer

Af René Dandanell

Fiskeriets Arbejdsmiljøråd kan følge Arbejdstilsynets ture rundt i de danske fiskerihavne for at tjekke blandt andet arbejdspladsvurderingerne (APV).

- Vi kan som regel følge, hvor Arbejdstilsynet har været i form af henvendelser efter besøget, fortæller Karsten Korsgaard, Arbejdsmiljørådet.

- Enten ringer de, fordi de har fået et krav, eller fordi de siger, at det nok bliver dem næste gang, der får besøg af Arbejdstilsynet, konstaterer Karsten Korsgaard.

Han peger på, at henvendelserne ofte kommer som følge af, at der ikke er udarbejdet en APV for de arbejdsopgaver, der foregår

på kajen. Og derfor lyder der nu en stor opfordring til de ejere af fiskefartøjer, der ikke har APV'en på plads.

- Se nu at få APV'en lavet, inden Arbejdstilsynet kommer, siger arbejdsmiljøkonsulenten.

Fiskeriets Arbejdsmiljøråd står klar med både råd og vejledning til udarbejdelsen af APV'en. Og inde på rådets hjemmeside www.f.a.dk kan der få adgang til en elektronisk udgave af APV-skemaet.

Der er på nuværende tidspunkt omkring 260 fiskefartøjer, der bruger Arbejdsmiljørådets elektroniske skabelon til APV'en, men selvom der er fokus på området, er det ligesom om tilmeldingerne ikke længere kommer i samme fart som

tidligere.

- Så der må være nogle fartøjer, der ikke har lavet en APV. Alle, der har en arbejdstager ombord, skal have en APV. Ligeledes skal en-mandsbetjente travlere have en APV, siger Karsten Korsgaard.

I den skabelon, som Arbejdsmiljørådet stiller til rådighed, er der en række relevante spørgsmål omkring sikkerheden og arbejdsmiljøet ombord. Og med det som udgangspunkt kan APV'en udarbejdes.

Arbejdsmiljøkonsulenten peger på, at udarbejdelsen skal ske i samarbejde med alle ombord. På den måde bliver der ejerskab til APV'en, og der bliver drøftet de emner, som alle eller måske kun én ombord

finder relevante i forhold til arbejdsmiljøet.

- Og det er vigtigt at få skrevet det ned, som man selv vurderer, der kan medvirke til et mere sikkert og sundt arbejds miljø ombord, siger Karsten Korsgaard.

Adgangen til den skabelon, der findes på www.f.a.dk, sker via et login, der kan fås ved henvendelse til rådet i Esbjerg.

Karsten Korsgaard fortæller, at mange efter at have logger ind tager kontakt til arbejdsmiljøkonsulenterne for at få råd og vejledning.

- Mange spørgsmål kan vi ordne over telefonen, men vi vil også gerne komme ud og hjælpe. Så kan vi få en god snak med besætningen om arbejds miljøet ombord,

siger Karsten Korsgaard.

Skabelonen til arbejdspladsvurderingen er udarbejdet for 19 forskellige fiskeriformer, heriblandt forskellige kombinationsfiskerier.

- Og findes der en kombinationsform, vi ikke har, så laver vi en skabelon, der passer, siger Karsten Korsgaard, der også nævner, at login samtidig giver mulighed for at holde medicinkisten ajour i forhold til udløbsdatoer.

- Ved at have styr på udløbsdatoerne kan medicinen udnyttes fuldt ud, og det er godt for pengepungen, siger Karsten Korsgaard.

Fiskeriets Arbejdsmiljøråd
Auktionsgade 1b
6700 Esbjerg
Tlf. 75 18 05 66

Direktør
Flemming Nygaard
Christensen
Støj, udvikling, arbejdsmiljø
og sikkerhed, generelt.
Tlf. 51 52 77 66
flemming@f.a.dk

Arbejdsmiljøkonsulent
Karsten Korsgaard
Risikovurdering, støj,
arbejds miljø og sikkerhed
generelt.
Tlf. 51 52 17 66
karsten@f.a.dk

Arbejdsmiljøkonsulent
Erik Pedersen
Tlf. 51 52 67 66
erik@f.a.dk

Bogholder / sekretær
Ann Samsing
Bogholderi
og kontorarbejde
Risikovurdering, støj,
arbejds miljø og sikkerhed
generelt.
Tlf. 51 52 74 66
ann@f.a.dk

Kontortider
Mandag-torsdag
kl. 8.00-15.30
Fredag
kl. 8.00-14.30

To seminarer i april

Fiskeriets Arbejdsmiljøråd er i april vært for to seminarer omkring sikkerhed og arbejdsmiljø.

1. april afvikles et seminar for medlemmerne af havnesikkerhedsudvalgene på Hotel Lyngheden i

Grindsted. På dagsordenen er den nye sikkerhedspakke, ny struktur for Opklaringsenheden, fiskernes risikopfattelse, den rigtige kost, konsekvenserne af mangel på søvn og hvile, nutidens propeller- og dysedesign i

forhold til trækraft, støj og vibrationer samt Arbejdsmiljørådets stabilitetsprojekt.

8. april inviteres bundgarnsfiskere til seminar på Smålandshavets kursus- og konferencenter i Kar-

rebæksmunde. På dagsordenen er afprøvning af nødpejlesendere, stabilitetsundersøgelser for fiskefartøjer, præsentation af redningsflåder og nødudstyr, orientering om mærkning og øvrige nyheder fra Fi-

skeridirektoratet, orientering vedrørende symaskine, orientering vedrørende Bundgarnsudvalget og valg til udvalget.